

Bijlagen

Hier volgen uitgebreidere beschrijvingen per uitvoeringsproject en/of instrument.

- » **3.3.1. Circulaire openbare ruimte** - *Uitvoering*
- » **3.3.2. Inkoopcategorieplan fysiek** - *Uitvoering*
- » **3.3.3. Circulaire onderwijs- en sportaccommodaties** - *Uitvoering*
- » **3.3.4. Inkoopcategorieplan vastgoedonderhoud** - *Uitvoering*
- » **3.3.5. TKI Circulair Water City** - *Uitvoering*
- » **3.3.6. Grondstoffeninzamelplan** - *Beleid en juridisch*
- » **3.3.7. Circulair bouwen in Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen** - *Beleid en juridisch*
- » **3.3.8. Isolatieaanpak: stimuleren biobased isoleren** - *Financieel*
- » **3.3.9. Regionale samenwerking Alliantie Cirkelregio Utrecht** - *Samenwerking*
- » **3.3.10. Circulaire inwonerinitiatieven in de buurt** - *Communicatie en kennis*
- » **3.3.11. Communicatie- en bewustwordingscampagne** - *Communicatie en kennis*
- » **3.3.12. Toekomstbestendige bedrijventerreinen** - *Communicatie en kennis*
- » **3.3.13. Regionaal onderzoek potentie circulair ambachtscentrum Nieuwegein**

3.3.1. Circulaire openbare ruimte

Uitvoering

Wat speelt er?

Uit de de grondstoffenanalyse (2.1.2.) blijkt dat er veel milieuwinst te boeken is bij het onderhouden en vervangen van verhardingen in de openbare ruimte, zoals asfalt, betonelementen en 'gebakken materialen' (straatstenen).¹ De gemeente heeft van Rijkswaterstaat een subsidie ontvangen; daarmee kunnen de meerkosten worden betaald van circulaire maatregelen in de openbare ruimte bij het Betere Buurten-project in Zuilenstein (SPUK KCI).⁹ Daarnaast zijn er veel lopende beheer- en onderhoudsprojecten waarin meer circulaire keuzes gemaakt worden. Dan gaat het bijvoorbeeld om verwerken van het groenafval dat vrijkomt bij het beheren van het groen of het vervangen van speelvoorzieningen in de stad.

Actie

In Zuilenstein maken we samen met het projectteam inzichtelijk hoe we het gebruik van fossiele materialen, zoals asfalt, betonelementen en gebakken materialen, verminderen. Het opnieuw bestraten van wegen gaat zoveel mogelijk circulair en dat geldt ook voor de aanbesteding van het groenbeheer of de aanschaf van speelvoorzieningen. Worden speelvoorzieningen vervangen, dan worden materialen zoveel mogelijk lokaal hergebruikt. De eisen en uitgangspunten in het inkoopcategorieplan fysiek worden geüpdatet, indien nodig gebeurt dat ook met het 'moederbestek' (zie 3.3.2.). Dat laatste is een document waarin de gemeente concreet maakt wat bij het aanbesteden en inkopen de eisen zijn op het gebied van circulariteit.

Resultaat

Een Betere Buurt-project waar circulaire maatregelen toegepast worden, waarin we leren wat we ook in andere projecten kunnen toepassen. Verder is er een bouwteam groenbeheer aan de slag in Nieuwegein noord-west, dat erop toeziet dat er duurzaam wordt omgegaan met groen- en zwerfafval.

Planning

In 2025 en 2026 maken we een voorlopig en een definitief ontwerp voor Betere Buurt Zuilenstein. In 2027 wordt het project uitgevoerd en worden de circulaire maatregelen toegepast. De andere projecten worden in de komende vier jaar uitgevoerd. Dit gebeurt aan de hand van de projectenkaart, relevante aanbestedingen en de onderhoudsplannen van beheerders.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen, materialen scheiden en opnieuw gebruiken, en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

In dit project heeft de gemeente Nieuwegein de rol van uitvoerder. Intern zijn betrokken de afdelingen Openbaar Domein en Ruimtelijk Domein (Betere Buurten). Ondersteunend zijn de teams Inkoop en Duurzaamheid.

Financiën

Er is budget om expertise in te huren, bijvoorbeeld voor het schrijven van een goede duurzaamheidsparagraaf in de aanbesteding voor een project in de openbare ruimte. Voor de financiering van circulaire maatregelen willen we een beroep doen op de specifieke uitkering (SPUK) (H5 Financiën & organisatie).⁹

3.3.2. Inkoopcategorieplan fysiek (Openbare Ruimte) *Uitvoering*

Wat speelt er?

In 2021 werd ongeveer 21 miljoen euro uitgegeven aan goederen en diensten in de inkoopcategorie 'fysiek'. In de inkoopcategorie 'fysiek' gaat het om inkopen bestemd voor het onderhouden van de openbare ruimte en het aanleggen van bijvoorbeeld fietspaden in die openbare ruimte. De meeste materialen die worden ingekocht en ook de meeste impact op het milieu maken, worden gebruikt in de grond-, weg- en waterbouw.¹ Dit zijn vooral materialen voor bestratingen en funderingen: asfalt, bakstenen, betonelementen, betonverhardingen en ophoogmateriaal.

Met de ondertekening van het *Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven & Inkopen* (MVOI)⁶ spreken we de ambitie uit dat we naast sociaal en duurzaam ook meer circulair gaan aanbesteden en inkopen. De gemeente heeft haar inkoopbeleid¹⁵ geüpdatet in lijn met de zes thema's van het manifest: milieu & biodiversiteit, klimaat, circulair, ketenverantwoordelijkheid, diversiteit & inclusie en 'social return'. Ook het inkoopcategorieplan fysiek wordt geüpdatet.

Actie

Per aanbesteding en inkooptraject wordt bepaald welke 'circulaire indicatoren' worden toegepast. Uit de grondstoffenanalyse bleek dat de meeste impact te maken is door het terugdringen van het gebruik van nieuwe verhardingen en ophoogmateriaal, zoals asfalt, betonelementen en gebakken materialen. Daar zal dus in eerste instantie de focus op komen te liggen.

Resultaat

Een inkoopcategorieplan fysiek op basis waarvan meer projecten in de openbare ruimte circulair en duurzaam worden. Op basis van het geüpdatete inkoopcategorieplan worden indien nodig ook het moederbestek (in dit geval een document met daarin alle eisen met betrekking tot duurzaamheid, zoals circulariteit en CO2-reductie) en de 'leidraad voor de inrichting van de openbare ruimte' geactualiseerd.

Planning

Vanaf 2026 werken we aan de hand van een nieuw inkoopcategorieplan fysiek en wordt het moederbestek geüpdatet. Het eventueel actualiseren van de beheer- en onderhoudsplannen gebeurt vanaf 2027.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

Het inkoopcategorieplan fysiek wordt opgesteld door de afdeling Openbaar Domein. De inkoopcoördinator faciliteert en ondersteunt dit project. De adviseurs van team Duurzaamheid leveren kennis aan over het onderwerp circulair en duurzaam inkopen voor de openbare ruimte.

Financiën

Er kan ook expertise worden ingehuurd voor het maken van een goede duurzaamheidsparagraaf in categorieplannen waar veel grondstoffen in omgaan, zoals dus het inkoopcategorieplan fysiek. Op basis van dat plan en het moederbestek kan dat leiden tot een verandering in een concrete aanbesteding, bijvoorbeeld in een Betere Buurt-project of een onderhoudsproject.

3.3.3. Circulaire onderwijs- en sportaccommodaties

Uitvoering

Wat speelt er?

De gemeente is verantwoordelijk voor goede onderwijs- en sportaccommodaties, die tot het 'maatschappelijk vastgoed' worden gerekend. In het kader van het project Vitale Scholen wordt per schoolgebouw in Nieuwegein bekeken of het behouden moet blijven of in aanmerking komt voor een verbouwing of voor sloop en nieuwbouw. Voor de bouw en verbouwing van onderwijs- en sportaccommodaties gelden de circulaire en duurzame ambities van de gemeente die zijn opgenomen in de omgevingsvisie² en in het *Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen*⁷.

Actie

In een 'integraal huisvestingsplan' wordt vastgelegd wat de eisen en uitgangspunten zijn voor de bouw en verbouwing van onderwijs- en sportaccommodaties in Nieuwegein. Circulair en duurzaam bouwen worden in een vroeg stadium meegenomen als eisen bij de bouw en verbouw van maatschappelijk vastgoed, wat leidt tot een meer circulair en duurzaam resultaat. Een goed voorbeeld is het circulair paviljoen dat gerealiseerd wordt in het Natuurkwartier: dit gebouw is voor 89 procent 'losmaakbaar'.²³

Resultaat

De eisen en uitgangspunten voor circulair en duurzaam bouwen worden meegenomen bij alle aanbestedingen van maatschappelijk vastgoed, bijvoorbeeld bij de bouw van de nieuwe school in Vreeswijk in 2026 en als onderdeel van het project Vitale Scholen, waarin de planning voor de bouw en verbouwing van de basisscholen in Nieuwegein bepaald wordt.

Planning

Het opnemen van de eisen en uitgangspunten in het integraal huisvestingsplan is bij vaststelling van dit omgevingsprogramma al gebeurd, of zal zo snel mogelijk in 2025 plaatsvinden.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

De totstandkoming van de spelregels voor circulair en duurzaam bouwen van maatschappelijk vastgoed is een samenwerking tussen de teams Maatschappelijk Vastgoed, Vastgoed, Inkoop en Duurzaamheid. Bij bouw- en verbouwingsprojecten heeft de gemeente Nieuwegein de rol van uitvoerder (specifiek zijn dat de teams Maatschappelijk Vastgoed en Vastgoed en adviseurs van de afdelingen Openbaar Domein en Ruimtelijk Domein). Per project is een projectmanager van team

Maatschappelijk Vastgoed binnen de gemeente verantwoordelijk voor een bouw- of verbouwingsproject dat voldoet aan de spelregels voor circulair en duurzaam bouwen. Bij elk project werkt de projectmanager samen met de adviseurs duurzaam bouwen.

Financiën

Er zijn financiële middelen beschikbaar om expertise in te huren die kan helpen bij het opstellen van een goede duurzaamheidsparagraaf bij aanbestedingen voor bijvoorbeeld een onderwijs- of sportaccommodatie.

3.3.4. Inkoopcategorieplan vastgoedonderhoud

Uitvoering

Wat speelt er?

Op een totaalbedrag van ruim 60 miljoen euro werd in 2022 voor 7,5 miljoen euro ingekocht voor onderhoud van maatschappelijk vastgoed, van de gemeentewerf tot onderwijs- en sportaccommodaties. Dat doet de gemeente met publieke middelen, waar doelmatig en rechtmatig mee moet worden omgegaan. Met de ondertekening van het *Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven & Inkopen* (MVOI)⁶ gaat de gemeente ook het inkoopcategorieplan vastgoedonderhoud updaten, onder andere om invulling te geven aan circulair werken.

Actie

De gemeente stelt vast voor welke aanbestedingen en inkooptrajecten voor vastgoedonderhoud het thema circulair van toepassing is. Tijdens de totstandkoming van het inkoopcategorieplan brengen we in beeld bij welke onderdelen sprake is van materialen met een grote milieu-impact (bijvoorbeeld beton) en waar veel te winnen is op het gebied van hergebruik.

Resultaat

Een inkoopcategorieplan vastgoedonderhoud waarin staat op welke onderdelen we circulariteit gaan bevorderen. Dat zijn dus onderdelen waarin materiaalgebruik een grote rol speelt en waar veel te winnen is bij het slimmer en zuiniger omgaan met materialen.

Planning

Uiterlijk vanaf 2025 werken we aan de hand van een geüpdatet inkoopcategorieplan vastgoedonderhoud aan aanbestedingen waarin we circulariteit toepassen.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

Het inkoopcategorieplan vastgoedonderhoud wordt opgesteld door de afdeling Vastgoed. De inkoopcoördinator faciliteert en ondersteunt, de adviseurs van team Duurzaamheid leveren input en kennis.

Financiën

Het is mogelijk om expertise op het gebied van circulair en duurzaam inkopen in te huren.

3.3.5. TKI Circulair Water City

Uitvoering

Wat speelt er?

In City Nieuwegein realiseren we een duurzaam en circulair watersysteem. Het watersysteem in de stad is over het algemeen vrij 'lineair' ingericht: regenwater wordt snel afgevoerd om wateroverlast te beperken. Drinkwater wordt eenmalig gebruikt, waarna het als één verontreinigde afvalwaterstroom wordt afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). De gemeente, drinkwaterbedrijf Vitens en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) hebben gezamenlijk verkennende studies uitgevoerd om te komen tot 'een duurzaam waterconcept'. Dat houdt in dat drink- en regenwater in City Nieuwegein continu wordt hergebruikt. Die aanpak draagt bij aan de volgende doelen:

- Het voorkomen van wateroverlast tijdens piekbuien.
- Het verminderen van hittestress (gezondheidsklachten tijdens periodes van extreme, langdurige hitte).
- Positievare ervaring van de publieke ruimte door inwoners, dankzij de groenere omgeving.
- Minder drinkwaterverbruik door het gebruik van hemelwater.
- Hergebruik van lokaal gezuiverd afvalwater (douchewater) om in de waterbehoefte te voorzien.

Actie

In de zomer van 2024 wordt opdracht gegeven aan een ingenieursbureau om het Definitief Ontwerp (DO) van het duurzaam waterconcept op te stellen. In het najaar worden dit ontwerp en een kostenraming ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Resultaat

Een circulair watersysteem in City Nieuwegein, waarin zoveel mogelijk water continu hergebruikt wordt.

Planning

Definitieve besluitvorming in najaar 2024. Uitvoering vanaf 2025, onder voorbehoud van de besluitvorming.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken en materialen scheiden en opnieuw gebruiken.

Wie doet wat?

De gemeente Nieuwegein is uitvoerder (specifiek zijn dat de teams Projecten en Waterhuishouding & Riolering van de afdeling Openbaar Domein en de teams Duurzaamheid en City, ook van de afdeling Ruimtelijk Domein). Direct betrokkenen zijn het HDSR en de provincie Utrecht, Vitens, woningcorporatie Woonin, andere projectontwikkelaars die in City actief zijn, de adviesbureaus Field Factors, TAUW en Sweco, en onderzoeksinstelling KWR Water Research Institute.

Financiën

De mogelijkheden voor subsidies en fondsen worden onderzocht.

3.3.6. Grondstoffeninzamelplan

Beleid en juridisch

Wat speelt er?

In Nieuwegein zamelen we het meeste huishoudelijk afval gescheiden in. Dat doen we om ervoor te zorgen dat het afval van onze inwoners beter hergebruikt of gerecycled kan worden. Doel daarbij is om de hoeveelheid restafval terug te dringen. In het Grondstoffeninzamelplan⁵ van de gemeente staat hoe het gescheiden inzamelen van afval wordt verbeterd (bij hoogbouwwoonings zijn al ondergrondse containers geplaatst en alle Nieuwegeiners kunnen hun GFT-afval gescheiden aanbieden). Om de doelstellingen van het *Grondstoffeninzamelplan 2021-2024*⁵ te halen, stelt het college van burgemeester en wethouders voor om het huidige Grondstoffeninzamelplan met twee jaar te verlengen.²⁴ Dit besluit wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Actie

De komende jaren gaan we door met op een efficiënte manier meer grondstoffen inzamelen, met minder restafval. Communicatiecampagnes moeten zorgen voor meer bewustwording en verandering van gedrag. In een volgend grondstoffeninzamelplan komt te staan wat de gemeente Nieuwegein verder gaat doen om meer grondstoffen en minder afval in te zamelen. Daar komt ook informatie in te staan over de opening van een circulair ambachtscentrum in Nieuwegein vóór 2030 (zie hoofdstuk 3.3.13.).

Resultaat

Verschillende communicatiecampagnes waarin we per 'grondstofstroom' (bijvoorbeeld GFT, luiers of kleding) aan de inwoners verduidelijken hoe zij slimmer en zuiniger kunnen omgaan met grondstoffen. We beginnen met GFT-afval, omdat het in de loop van 2024 voor iedereen mogelijk is geworden om GFT te scheiden. Daarnaast wordt binnen de looptijd van dit omgevingsprogramma een volgend grondstoffeninzamelplan opgesteld.

Planning

De communicatie vindt continu plaats. Op dit moment wordt de planning gemaakt voor het opstellen van het volgende Grondstoffeninzamelplan; daarmee wordt uiterlijk in 2026 begonnen. Bij het opstellen worden inwoners betrokken en sluiten we aan op wat al gebeurt in de Repair Cafés Nieuwegein en in de kringloopwinkels.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen en materialen scheiden en opnieuw gebruiken.

Wie doet wat?

De uitvoering van de wettelijke taak en van de activiteiten die vallen onder het Grondstoffeninzamelplan ligt bij het team Afval van de afdeling Openbaar Domein. De communicatiecampagnes worden verzorgd door dit team. Dit geldt ook voor het opstellen van het volgende plan en de opening van een circulair ambachtscentrum. De collega's van team Duurzaamheid denken mee en ondersteunen. Ook de collega's van Toezicht, Veiligheid en Leefbaarheid zijn betrokken.

Financiën

Zowel onze mensen als onze financiële middelen worden ingezet voor het opstellen en uitvoeren van het vernieuwde Grondstoffeninzamelplan.

3.3.7. Circulair bouwen in Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen

Beleid en juridisch

Wat speelt er?

Het *Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen: Woningbouw* bevat prestatie-eisen en uitgangspunten voor duurzame woningbouw. Circulair bouwen was daarin al het uitgangspunt,⁸ maar concrete indicatoren waren er nog niet. Die zijn toegevoegd in het geüpdatete provinciaal *Convenant Duurzame Woningbouw*.²¹

Actie

De komende jaren willen we circulaire en duurzame woningbouwprojecten realiseren. Tijdens de gesprekken met bouwpartijen (bijvoorbeeld: projectontwikkelaars) checken we of de prestatie-eisen en uitgangspunten ambitieus genoeg zijn en haalbaar. De geüpdatete indicatoren voor circulair bouwen in het *Convenant Duurzame Woningbouw* worden toegevoegd aan het *Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen: Woningbouw*.⁷

Resultaat

Alle prestatie-eisen en uitgangspunten voor duurzame woningbouw staan straks op één plek. Dat helpt bij het realiseren van circulaire en duurzame woningbouw in Nieuwegein. Van elk gebouw wordt duidelijk welke materialen zijn gebruikt (via een 'materialenpaspoort'). Er komen gebouwen die demontabel zijn en elders weer in elkaar gezet kunnen worden. Ook zetten we in op 'biobased' bouwen (bouwen met natuurlijke materialen).

Planning

In 2025 starten we met het toevoegen van de indicatoren aan het *Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen: Woningbouw*.⁷ Dit 'addendum' bevat niet alleen indicatoren op het gebied van circulair bouwen, maar ook op het gebied van utiliteitsbouw (gebouwen die niet zijn bestemd voor wonen) en biodiversiteit & natuurinclusief bouwen (zie *Omgevingsprogramma Natuur in de Stad*).²⁵ In 2026 vindt besluitvorming over het addendum plaats en vanaf dat moment zal bij bouwplannen met deze prestatie-eisen en uitgangspunten worden gewerkt. Ook wordt onderzocht of de prestatie-eisen en uitgangspunten voor circulair bouwen als 'toepasbare regels' (begrijpelijke vertalingen van juridische regels) in het Omgevingsplan kunnen worden opgenomen.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

De accounthouders en projectmanagers van de gemeente delen de regels, prestatie-eisen en uitgangspunten met bouwbedrijven en projectontwikkelaars, die deze vervolgens toepassen. De adviseurs op het gebied van duurzaamheid van de gemeente geven advies of gaan met de partijen in gesprek. Als adviserende en

meewerkende partijen zijn betrokken: de provincie Utrecht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de Veiligheidsregio Utrecht. Met de provincie, gemeenten, bouwpartijen en vele andere partners is gewerkt aan gezamenlijke afspraken voor *duurzame woningbouw: het Convenant Duurzame Woningbouw*.²¹

Financiën

Zowel onze mensen als onze financiële middelen worden ingezet voor het addendum van het *Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen: Woningbouw*.⁷

3.3.8. Isolatieaanpak: stimuleren biobased isoleren

Financieel

Wat speelt er?

De gemeente Nieuwegein voert het Nationaal Isolatie Programma (NIP) uit. Woningeigenaren worden aangezet tot en ondersteund bij het isoleren van hun huis.²⁶ Slimmer en zuiniger met grondstoffen omgaan gaat beter als we kiezen voor natuurlijke ('biobased') isolatiematerialen, zoals isolatieplaten van hennep of houtvezel. Het aanbod van biobased isolatiematerialen is op dit moment nog wel beperkt.

Actie

Het stimuleren van biobased isoleren is volop in ontwikkeling. Per 1 januari 2024 is er een extra landelijke subsidie (zoals de ISDE-²⁷ en SVVE-subsidie²⁸) beschikbaar wanneer gekozen wordt voor biobased isolatiemateriaal. De gemeente Nieuwegein gaat de mogelijkheden voor biobased isoleren onder de aandacht brengen van woningeigenaren. De nieuwe gemeentelijke subsidie verduurzamen woningen kan voortaan ook worden aangevraagd voor biobased isoleren.

Resultaat

Biobased isoleren wordt onderdeel van de gemeentelijke isolatieaanpak. Het nut en de noodzaak van biobased isoleren worden door de gemeente naar buiten toe uitgedragen. We wijzen inwoners op subsidiemogelijkheden bij de provincie en de rijksoverheid. Een voorbeeld is de landelijke bonusregeling voor biobased isoleren voor particulieren en verenigingen van eigenaren (vve's).

Planning

In 2025 bereiden we het updaten van de gemeentelijke subsidie verduurzamen woningen voor. Per 1 januari 2026 wordt het mogelijk om voor biobased isoleren gebruik te maken van deze subsidie.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategie: grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

Dit project wordt uitgevoerd door het team Duurzaamheid (afdeling Ruimtelijk Domein) dat betrokken is bij de gemeentelijke isolatieaanpak, en de accounthouders van de gemeentelijke subsidie verduurzamen woningen.

Financiën

Budget en personele inzet komen uit al lopende projecten: de gemeentelijke isolatieaanpak en het beschikbaar stellen van de gemeentelijke subsidie verduurzamen woningen.

3.3.9. Regionale samenwerking Alliantie Cirkelregio Utrecht

Samenwerking

Wat speelt er?

In de regionale Alliantie Cirkelregio Utrecht werken verschillende partijen, zoals gemeenten, de provincie Utrecht en het waterschap, samen aan een circulaire regio. Cirkelregio Utrecht brengt circulaire initiatieven op gang, jaagt ze aan en versnelt en verbindt. Binnen de alliantie wordt in werkgroepen gewerkt aan onderwerpen als bouw, aanbesteden & inkopen, ondernemerschap en monitoring.²⁹

Actie

Nieuwegein neemt deel aan dit netwerk. Tijdens bijeenkomsten van het Utrechtse circulaire ambtenarennetwerk (UCAN) worden informatie en kennis uitgewisseld. We denken mee bij het opstellen van een lokaal uitvoeringsprogramma of over het aansluiten bij een nieuwe provinciale strategie die is gericht op de middellange termijn en als doel heeft: een circulaire samenleving. Er zijn werkgroepen en coalities die zijn gericht op actuele vraagstukken binnen het netwerk; de gemeente Nieuwegein neemt deel aan werkgroepen die aansluiten op circulaire vraagstukken waar we op dat moment mee bezig zijn. We doen mee aan gezamenlijke regionale projecten, bijvoorbeeld op het gebied van monitoring. Samen met andere gemeenten bundelen we ook onze krachten bij het uitvoeren van een onderzoek naar circulaire bedrijvigheid in de regio.

Resultaat

Volgende stappen richting het gezamenlijk werken aan een circulaire regio: van kennis uitwisselen naar gezamenlijke projecten, bijvoorbeeld op het gebied van monitoring, bedrijvigheid of de inkoop van materialen voor de grond-, weg- en waterbouw.

Planning

Gedurende de looptijd van het Omgevingsprogramma Circulaire Stad blijven we deelnemen aan de bijeenkomsten, werkgroepen en samenwerkingsprojecten van het Utrechtse circulaire ambtenarennetwerk (UCAN).

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

De gemeente Nieuwegein neemt deel aan het UCAN, dat wordt gecoördineerd door Natuur- en Milieufederatie Utrecht in opdracht van de provincie.

Financiën

Niet van toepassing.

3.3.10. Circulaire inwonerinitiatieven in de buurt

Communicatie en kennis

Wat speelt er?

Op diverse plekken in de stad werkt de gemeente 'wijkgericht', wat betekent dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van bewoners en gebruikers in een bepaald deel van de stad. Dit gebeurt in het kader van de projecten Betere Buurten en Leefbaarheid & Veiligheid in de Centrale As, bij het uitrollen van de wijkuitvoeringsplannen aardgasvrij en ook tijdens grootschalige onderhoudsprojecten. Ook heeft de gemeente een subsidieregeling om duurzame initiatieven financieel te ondersteunen.

Actie

Bewonersinitiatieven stimuleren, bijvoorbeeld 'deelhubs' voor gereedschap, kledingruil en burens die elkaar helpen met reparaties.

Resultaat

In elke Betere Buurt wordt samen met het projectteam ten minste één actie georganiseerd die bijdraagt aan een sociale en circulaire buurt. Dit zorgt voor circulaire impact en draagt bij aan de onderlinge verbondenheid in een wijk.

Planning

We sluiten aan bij de planning van het programma Betere Buurten.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

Het projectteam Betere Buurten van de gemeente en de afdeling Duurzaamheid (afdeling Ruimtelijk Domein) organiseren de acties, samen met inwoners.

Financiën

We sluiten aan bij de subsidiemogelijkheden voor duurzame bewonersinitiatieven die de gemeente en andere organisaties beschikbaar stellen.

3.3.11. Communicatie- en bewustwordingscampagne

Communicatie en kennis

Wat speelt er?

Werken aan een circulaire stad is voor veel inwoners, ondernemers en ook medewerkers binnen de gemeente iets nieuws. Daarom is het van belang om iedereen te informeren over het wat, hoe en waarom van een circulaire economie en iedereen te helpen om circulaire keuzes te kunnen maken.

Actie

Het opzetten en uitrollen van een bewustwordingscampagne over het onderwerp circulaire stad. De bewustwordingscampagne bestaat vooral uit het op een goede wijze aansluiten op lopende communicatietrajecten, zoals de communicatie over verduurzamen en vergroenen in en om het huis, de bewustwordingscampagne over het scheiden van huishoudelijk afval en de campagne over het verminderen van huishoudelijk drinkwatergebruik. Er zijn drie verschillende doelgroepen, namelijk inwoners, ondernemers en collega's binnen de gemeente. Voor de inwoners wordt aangesloten bij campagnes over huishoudelijk afval (4.2.6.) en de isolatieaanpak (4.2.8.). De ondernemers worden onder andere bereikt via het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen. Binnen de gemeente nodigen we collega's uit voor presentatiesessies en delen we berichten via het intranet.

Resultaat

Met een bewustwordingscampagne zetten we hoofdzakelijk in op het informeren en bewustwording creëren. Het doel is dat inwoners, ondernemers en medewerkers binnen de gemeente zich meer bewust zijn van wat een circulaire economie inhoudt, waarom het belangrijk is hier tijd en geld in te investeren en hoe ze zelf kunnen bijdragen.

Planning

Binnen de gemeente wordt iedereen vanaf de totstandkoming van het programma geïnformeerd: teamleden van de afdelingen Inkoop, Afval, Openbare Ruimte, Maatschappelijk Vastgoed en Duurzaamheid en ook wijkcoördinatoren. Voor inwoners wordt aangesloten op de planning van het team Afval en voor ondernemers wordt de planning van het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen gevolgd.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen en materialen scheiden en opnieuw gebruiken.

Wie doet wat?

Het opzetten van de campagnes gebeurt in nauwe samenwerking met de communicatieadviseurs. Voor de campagne gericht op inwoners gebeurt dit samen met het team Afval (zie 4.6). Voor ondernemers wordt opgetrokken met het team Economische Zaken binnen het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (zie 4.2.12.).

Financiën

Geen nieuwe middelen nodig; er wordt aansluiting gezocht bij bestaande projecten.

3.3.12. Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Communicatie en kennis

Wat speelt er?

Nieuwegein bestaat voor een derde uit bedrijventerrein. Uit de grondstoffenanalyse blijkt dat de meeste grondstoffen en materialen bij bedrijven omgaan in de chemische en farmaceutische industrie, de voedingsmiddelensector en in de bouw.¹ Ze worden gebruikt in gebouwen en in productieprocessen. Voor de producten die de bedrijven inkopen zijn ook grondstoffen en materialen nodig. Nieuwegein biedt nu en in de toekomst een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en ondernemers. Dat zal hand in hand gaan met circulaire maatregelen, zoals het slimmer en zuiniger omgaan met grondstoffen.

Actie

De gemeente wil bedrijven en ondernemers helpen bij verduurzamen en het slimmer omgaan met grondstoffen. Hierin wordt aangesloten bij het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen. Op de bedrijventerreinen Plettenburg – De Wiers is een start gemaakt.³⁰ We onderzoeken op welke wijze meegelift kan worden op de activiteiten van het team Economische Zaken en het team Duurzaamheid binnen de afdeling Ruimtelijk Domein. Daarbij sluiten we aan op activiteiten die plaatsvinden in het kader van het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen. Er wordt ingespeeld op de behoeften van ondernemers en aangesloten bij de subsidiemogelijkheden voor het verduurzamen van bedrijven. Een mogelijk voorbeeld waar samen aan gewerkt kan worden, is het gezamenlijk inzamelen van bedrijfsafval. Dat kan ook leiden tot minder kosten en minder vervoersbewegingen.

Resultaat

In 2028 - na afloop van dit eerste omgevingsprogramma – hebben we een beeld van wat er speelt bij ondernemers en waar de behoeften liggen op het thema circulariteit. Dan wordt ook duidelijk in hoeverre en wat er vanuit de gemeente nog nodig is aan activiteiten, ondersteuning en projecten, aanvullend op bijvoorbeeld het huidige aanbod van de provincie en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Planning

In de komende jaren wordt aangesloten op de planning van het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen.

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: minder grondstoffen gebruiken, de levensduur van producten verlengen, materialen scheiden en opnieuw gebruiken en grondstoffen vervangen.

Wie doet wat?

We sluiten aan bij de activiteiten van de ontwikkelgroep Plettenburg – De Wiers, in nauwe samenwerking met het team Economische Zaken en de afdeling Duurzaamheid.

Financiën

We sluiten aan bij de subsidiemogelijkheden die de gemeente en andere organisaties beschikbaar stellen voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van bedrijven en bedrijventerreinen.

3.3.13. Regionaal onderzoek potentie circulair ambachtscentrum Nieuwegein

Wat speelt er?

In 2030 moet in alle regio's van Nederland een circulair ambachtscentrum zijn gerealiseerd. Daar wordt gecheckt of apparaten en producten die bij de milieustraat worden gebracht nog kunnen worden hergebruikt of gerepareerd.

Actie

We starten met de voorbereidingen en sluiten aan bij een regionale verkenning naar de potentie van de milieustraten in onze regio voor een circulair ambachtscentrum. Zo ook ons Recyclestation Nieuwegein aan de Utrechthaven.

Resultaat

Resultaat van de verkenning is dat we weten of we een circulair ambachtscentrum kunnen openen in Recyclestation Nieuwegein.

Planning

De verkenning begon in december 2024 en wordt in de eerste helft van 2025 afgerond. De uitkomsten vormen de basis voor vervolgvactiteiten in het volgende Grondstoffeninzamelplan (3.3.6.).

Circulaire strategie

In dit project wordt gewerkt met de strategieën: de levensduur van producten verlengen en materialen scheiden en opnieuw gebruiken.

Wie doet wat?

Deze verkenning wordt gedaan door de coalitie circulaire ambachtscentra. De provincie Utrecht heeft hiervoor een projectleider beschikbaar gesteld. Het team Huishoudelijk Afval van het Openbaar Domein is binnen de gemeente aanspreekpunt. Het team Duurzaamheid wordt geïnformeerd over de vorderingen.

Financiën

De gemeente Nieuwegein levert samen met buurgemeenten uit de RMN-regio (de regio waarin Reinigingsbedrijf Midden Nederland actief is) en de provincie Utrecht een kleine financiële bijdrage aan dit onderzoek. De gemeentelijke bijdrage komt uit de financiële middelen van het Grondstoffeninzamelplan (3.3.6.).